

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University
Term End Examination January-2026

Course	: M.Com. Sem-04	Date	: 08/03/2026
Subject Code	: MC04EC401	Time	: 11:30am to 01:45pm
Subject Name	: ઉચ્ચતર નાણાંકીય હિસાબી પદ્ધતિ (Advanced Financial Accounting)	Duration	: 02.15 Hours
		Max. Marks	: 70

પ્રશ્ન-1 B લિ. અને S લિ.ના તા. 31-12-2021ના રોજ ના પાકા સરવૈયા નીચે પ્રમાણે હતાં:

14

દેવાં	B લિ. (₹)	S લિ. (₹)	મિલકતો	B લિ. (₹)	S લિ. (₹)
શેરમૂડી:			જમીન-મકાન	2,80,000	1,00,000
રૂ. 10 નો એક એવા શેર	4,80,000	1,20,000	સાંચા-ચંત્રો	1,28,000	40,000
સામાન્ય અનામત (1-1-2021)	1,00,000	24,000	રોકાણો (S લિ. ના 10000 શેર સહિત)	1,20,000	10,000
નફા-નુકસાન ખાતું	48,000	36,000	સ્ટોક	72,000	12,000
વેણદારો	80,000	30,000	દેવાદારો	88,000	28,000
			બેંક સિલક	20,000	20,000
કુલ	7,08,000	2,10,000	કુલ	7,08,000	2,10,000

B લિમિટેડ તા. 30-6-2021 ના રોજ 'S' લિ.ના 10,000 શેર ₹ 1,00,000 ની કિંમતે ખરીદ્યા હતા. તા. 1-1-2021 ના રોજ 'S' લિ.ના ચોપડે ₹ 6,000 ની નફા-નુકસાન ખાતાની જમા બાકી હતી. ઉપરની વિગતો પરથી તા. 31-12-2021 ના રોજનું એકત્રિત પાકું સરવૈયું બનાવો.

અથવા

પ્રશ્ન-2

આંતરપેઢી તુલનાનો અર્થ આપી તેના હેતુઓ અને મહત્વ સમજાવો

14

સંયમ લિ. પોતાનો માલ પરત થઈ શકે તેવાં પાત્રોમાં વેચે છે. પોતાના ગ્રાહકોને ખાતે પાત્રદીઠ રૂ. 50 લેખે ઉધારે છે. જો ગ્રાહક છ અઠવાડિયામાં પાત્રો પરત કરે તો તેમને પાત્રદીઠ રૂ. 40 જમા આપવામાં આવે છે.

તા. 1-4-2007 ના રોજ કારખાનામાં રહેલ પાત્રોની સંખ્યા 500 હતી અને ગ્રાહકો પાસે રહેલ પાત્રોની સંખ્યા 800 હતી. પાત્રોના દેવાદાર ખાતાની બાકી રૂ. 48,000 હતી. 2007-08 ના વર્ષને લગતી માહિતી કંપનીના ચોપડે ઉપલબ્ધ છે:

- (1) 1,200 પાત્રો રૂ. 30 ની કિંમતે ખરીદવામાં આવ્યા હતા.
- (2) 2,100 પાત્રો ગ્રાહકોને મોકલવામાં આવ્યા હતા.
- (3) 1,800 પાત્રો ગ્રાહકોએ પરત કરેલ છે.
- (4) 100 પાત્રો આગથી નાશ પામેલ છે.
- (5) 40 પાત્રો ભંગાર તરીકે રૂ. 200 માં વેચવામાં આવેલ છે.
- (6) તા. 31-3-2008 ના રોજ ગ્રાહકો પાસે પરત થઈ શકે તેવાં પાત્રો 700 હતાં. ગ્રાહકો પાસેથી મળેલ રોકડ રૂ. 32,000.
- (7) પાત્રોનો બધો સ્ટોક દરેકના રૂ. 20 લેખે આંકવામાં આવે છે. 31 માર્ચ 2008 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે સંયમ લિ. ના ચોપડે પાત્રોનું સ્ટોક ખાતું, પાત્રોનું અનામત ખાતું અને પાત્રોનું દેવાદારોનું ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન-3

ક્વાઉડ હિસાબી પદ્ધતિનો અર્થ આપી તેના તત્વો અને ફાયદાઓ સમજાવો.

14

ભારતમાં સરકારી ઓડિટ વિશે સમજાવો અને સરકારી ઓડિટના પ્રકારો સમજાવો.

અથવા

માનવ સંસાધન હિસાબી પદ્ધતિનો અર્થ આપી તેની પદ્ધતિઓ વર્ણવો.

અથવા

મયુર લિમિટેડ ₹ 100 નો 1 એવા 3,000 ઇક્વિટી શેર ધરાવે છે, જેના પર શેરદીઠ ₹ 80 ભરપાઈ થયેલ છે. તેમજ કંપની 12% ના પ્રેફરન્સ શેર, દરેક ₹ 100 નો 1 એવા 1,000 શેર ધરાવે છે.

1. તેમનો 50% કરવેરો બાદ કર્યા પછીનો છેલ્લા 3 વર્ષનો નફો અનુક્રમે ₹ 1,50,000, ₹ 1,20,000 અને ₹ 90,000 હતો.
 2. કંપનીની ડિરેક્ટર ફીમાં ₹ 14,000 નો વધારો થશે, તેમજ સંચાલન ખર્ચમાં ₹ 7,000 નો ઘટાડો થશે.
 3. અપેક્ષિત વળતરનો દર 12% છે.
 4. કંપની દર વર્ષે ₹ 15,000 સામાન્ય અનામત ખાતે લઈ જાય છે.
- ઉપરોક્ત માહિતી પરથી ઇક્વિટી શેરની બજાર કિંમત શોધો.

પ્રશ્ન-5 (A) ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે ત્રણ)

09

1. આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યવહારના પ્રકાર સમજાવો
2. શેરના મૂલ્યાંકનને અસર કરતાં પરિબલો સમજાવો
3. સ્થાનિક હિસાબી પદ્ધતિ અને આંતરરાષ્ટ્રીય હિસાબી પદ્ધતિ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો
4. ઓડિટીંગ અને ફોરેન્સિક હિસાબી પદ્ધતિ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો
5. શાંસક કંપનીના ફાયદાઓ સમજાવો

(B) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો

05

1. શાંસક કંપનીનું હિત એટલે ગૌણ કંપનીના _____ ધરાવતા શેરનું પ્રમાણ.
(A) મતાધિકાર (B) પ્રેફરન્સ (C) અપૂર્ણતા (D) એક પણ નહિ
2. પાત્રોના હિસાબો રાખવાની કુલ પદ્ધતિ છે.
(A) એક (B) બે (C) ત્રણ (D) ચાર
3. ટેસ્ટ ઓડિટ કોણ કરી શકે છે?
(A) સી.એ. (C.A.) (B) પ્રાથમિક ઓડિટર્સ
(C) ગૌણ ઓડિટર (D) કોમ્પ્રોવર અને જનરલ ઓડિટર્સ ઓફ ઇન્ડિયા
4. IASB નું પુરુ નામ _____ છે.
(A) International Accounting Standard Branch
(B) International and American Standard Board
(C) International Accounting Standard Board
(D) International Accounting Security Board
5. કંપની કઈ કિંમત પર ડિવિડન્ડ આપે છે?
(A) બજાર કિંમત (B) વાજબી કિંમત (C) આંતરિક કિંમત (D) મૂળ કિંમત
